



Remember

Toma Biolan

(1 septembrie 1941 – 18 iunie 2004)

Peisaj

Bate în tâmplă un ceas,
Ca-n turn de catedrală.
Încă o clipă, greu pas
Către marea de smoală.

Cer ridicat triumphal
Peste chircitul în vânt
Pom al durerii, pe mal,
Gheare spre el întinzând.

Carnaval

Pe sub lumini dansând, pe sub lumini
Ne vom petrece-ntruna mai străini.

Sub fiecare mască altă mască
Pe ochii arși. Să nu se recunoască.

Ce lentă vremeuire! Îngerește,
Cu flori de carne albă viscolește.

Fulgure

Chip vioriu, cum mai cuprinzi
Coclită apă din oglinzi?
Ce lumânări, ca de zăpadă,
În candelabru stând să cadă,
Cât timp adânc strâns pe tăcute
În orologiile mute!
Săgeată-n pulpă, sângerie,
La cerbul din tapiserie.
Vâl de mireasă cu flori rare,
Blajină, veșnică ninsoare –
Fulgure somnul în neștire
Prin melancolice clavire.

Ardoare

De-mi stă cerul curmeziș,
Tot îl trec târâș-grăpiș;
Vânt sau ploaie de m-ar bate,
Urc din spița lui Ipate.
Îndemnând mereu din pinten
Până-n crugul lui Arminden.
Duh al soarelui, tu ține-mi
Armăsar cu nouă inemi,
Numai cât m-arunc în șa,
Bruma-n pajiști când ar da.
Apoi, bunule, mai dă-mi
Cheia celor șapte vămi,
Să nu știe când cobor,
Ochi ursuz – de muritor.

Floare de gheață

Cum se izbește, bezmetic, ca un fluture,
luna în geamul meu luminat,
pe când îmi zugrăvesc nopțile –
ici un balaur tânjind
după Sân'Gheorghe al lui,
dincoace alt balaur –
și el în răstriște –
(tare mai simte nevoie de suliță)
dincolo lighioane peste lighioane
grăbind către Judecata-de-apoi –
acu, acu, se-nchide!

Cum stă să se topească și luceafărul –
floare de gheață atingându-mi obrazul!
Dar fata de crai chemând în vis,
dar împărățiile de sub mări
și din văzduhurile fără fund,
dar adormiții pe sub țărână
beți de vinul negru-al adâncurilor
și răsuflarea așezându-li-se, rouă
pe genele iubitei – flori închise?

Bucură-te-n tihnă de toate,
n-ajung furtuni până la tine,
livadă a mea mirosind curat
a semințe în încolțire
și a flori de măr
și a fructe căzând în voie –
unde și astăzi, mirat, cîntă cucul
ca-n cartea ferfeniță, de Citire.

Colocviile Argeșului

Sincer ? sau nu...

Cu toții apreciem sinceritatea, ea nu te schimbă, nu te modifică și nu te compromite. Pentru orice om de caracter face parte din buchetul calităților necesare. Sinceritatea este un principiu activ al gândirii, o dimensiune structurală care înfrumusețează și, în egală măsură, poate fi privită ca o valoare individuală și generală. Echivalează cu *buna-credință* în fața oamenilor, a întâmplărilor, a izbânzilor și chiar a eșecurilor, se aseamănă cu o bijuterie care strălucește și împrumută lumină din sclipirea sa, chipului care o poartă. Este complexă și dinamică, așa cum este și personalitatea umană. Kant spunea că ea *pune în valoare tot ceea ce este mai frumos în om*. O recunoaștem după coerență, transparență și armonie. Izvorăște din franchise și ignoră/anulează prefăcătorie, fariseismul, perfidia, fățărnicia, duplicitatea. Omul sincer spune întotdeauna ce gândește, ce simte, ce poate și ce așteaptă. Prin tot ceea ce face argumentează/construiește/apără adevărul. Cine este sincer, înseamnă că s-a împrietenit cu adevărul. Filozofia ne arată că cele două concepte interacționează, sunt direct proporționale, iar psihanaliza le atribuie deopotrivă roluri în sondarea personalității, în efortul de autocunoaștere. Totuși, adevărul trebuie spus cu măsură, în condiții de siguranță, în contextele în care este bine primit, atunci când nu rănește și nu are consecințe dramatice. Să fie adevărat ce spui și ce faci, iar prin atitudinea onestă să ajuți adevărul să se păstreze la suprafața *spumelor trecătoare*. Însă prin relativitatea lui, prin subiectivitate și uneori prin *multiplicitate*, adevărul lasă loc interpretării și/sau minciunii. J. A. Barnes, în *Sociologia minciunii* (Editura Institutul European, Iași, 2005), afirmă cu umor că *a minți este pentru oameni un obicei care datează de multă vreme și nu o lamentabilă inovație de ultimă oră*. El afirmă că *întâlnim minciuna în toate sectoarele vieții de zi cu zi alături de o egală răspândire a preferinței pentru adevăr*. Minciuna este abordată ca o parte a mecanismului de supraviețuire, spun autorii securității psihologice, ea poate fi inofensivă sau constructivă. Sunt cazuri în care încurajează, salvează, motivează și, chiar dacă sună paradoxal, rezolvă. Psihologii cred că a minți este un mecanism mental aflat la baza evoluției umane. Un specialist de la Universitatea Massachusetts afirmă că *este vorba de un mecanism atavic, care se află la baza evoluției omenirii și este similar în lumea animală, dar omul este cel care l-a umanizat (prin liberul arbitru, creativitate și răutate), eliminându-l ca automatism*. Alți câțiva cercetători germani din zilele noastre și-au propus să realizeze câteva studii simple de *onestitate*, folosind un sistem aleatoriu de generare a numerelor de telefon care a selectat un grup semnificativ de persoane întrebate dacă practică mai mult sinceritatea în propriul cămin, decât în afara lui. Deși au încercat să mituiască participanții pentru obținerea unor *răspunsuri dirijate*, experiența a relevat faptul că cei mai mulți participanți preferau să spună adevărul (doar în *propria lor casă*). Dacă în viața privată fiecare, se pare, are nevoie de *ora lui de sinceritate*, în viața socială însușirea aceasta se estompează, se adaptează la situație, face slalom printre intenții, reacții, interese etc. Să fii sincer în *agora* nu este neapărat o calitate, uneori acest lucru deranjează, rănește, provoacă suferință. Unii se amuză asemănând minciuna cu *medicamentele*, pentru că trebuie administrată când trebuie, *corect* și cu prudență. Societatea obligă la diverse scheme de protecție, la sisteme de supraveghere a eului, la expectative vigilente în relațiile cu semenii. Sinceritatea se comportă ca o sabie cu tăiș subțire pe care trebuie să știi s-o mănuiesti mereu cu mîntea limpede, să-ți deschidă calea, dar să nu

rănească pe nimeni. Poate că minciuna este cu adevărat o boală a societății și nu a individului/individualului. Politicianul nu este sincer, jurnalistul nu este sincer, comerciantul nu este sincer, vameșul nici atât. Istoria nu este sinceră, justiția nu este sinceră, uneori nici măcar arta. Se poate spune că din punct de vedere social, sinceritatea este o înălțime periculos de escaladat, iar *alpinistii sociali* ai momentului preferă căile ocolite. Cei mai sinceri (a)par copiii și nebunii, fiecare în lumea lor rămânând fideli sincerității. Cassandra, în mitologie, prezicea viitorul Troiei în *van*, iar în literatură s-a vorbit despre *complexul Cassandrei*, cu trimitere la cel sincer în care/pe care însă nu-l (mai)crede nimeni. Azi mitul se pare că a migrat în social cu efecte devastatoare la nivel interuman. Dacă ești sincer, pierzi, iar acest lucru se probează cu ușurință în diversele sfere. Domeniile de activitate au cerințe specifice asupra sincerității, iar sociologii folosesc în discuții sintagma prudentă de *abilitate socială*, chiar și când vorbesc despre *sepiile umane/sociale*. Octavian Paler își explica degenerescența relațiilor sociale prin *progresul tehnologic care determină întotdeauna un regres spiritual. Iar regresul spiritual este de fapt un regres moral, un regres față de aproapele nostru. Tehnologia este de multe ori un efect al eșecului relației dintre oameni*. În schimb, analiștii caracterologi o apreciază pentru că inevitabil cucerește. Oferă încredere, promite siguranță, generează bucurie. Ne place să spunem deschis ce simțim, ce și cum gândim, cel puțin persoanelor de certă încredere. Unii cred că sinceritatea se învață, alții cred că este exclusiv nativă. Orizontul sincerității este însă unul generos, ozonat, fertil.

Trebuie să știm totodată că absența ei dăunează caracterului, îl corupe, îl viciază. Ca o parafrază călinesciană, putem spune că *sinceritatea este în primul rând o datorie a individului față de el însuși*. Apoi, dacă ești obișnuit să fii sincer cu tine, reușești să fii și cu ceilalți. Armonia dintre fapte și vorbe în propria ta viață, face posibilă armonia ta cu celălalt și, în extensie, cu ceilalți. *Sinceritatea ta*, spunea Eliade, *nu se verifică prin tine, ci prin celălalt, pentru că ești sincer dacă nu ascunzi nimic*. Din perspectiva psihologiei comunicării, cei care recurg la nesinceritate sunt *cei cu o rezistență minimă la stres, cu o neliniște accentuată, nervoși și de asemenea cei înclinați spre săvârșirea unor fapte antisociale* (Ivan Ognev/Vladimir Russev), iar gravitatea nesincerității se măsoară în funcție de consecințele generate. Cei care nu sunt sinceri vor să construiască o altă imagine despre ei înșiși. Cei care sunt sinceri, se mulțumesc cu ei înșiși.

Ca să evaluăm propriul nostru nivel de sinceritate trebuie să luăm în calcul cele două planuri ale conceptului: planul orizontal/relațional, dar și cel vertical, pentru că sinceritatea are întotdeauna un martor – Dumnezeu, așa că este obligatoriu să fim sinceri măcar în rugăciunile noastre. Teologii spun că *El a fost sincer și ni Le-a făcut cunoscute pe toate ale vieții, câte sunt*. Sinceritatea a rămas pentru mulți, din păcate, doar o valoare din *Decalog* și nu un atribut al caracterelor formate/integre.

Însă, chiar dacă nu există la modul absolut, sinceritatea trebuie să-și facă loc în viețile noastre fiindcă ea are abilitatea să reglementeze adevărul și raporturile corecte dintre oameni. Emil Cioran afirmă că *ochii omului văd în exterior ceea ce îl frământă în interior*, așa că fiecare trebuie să-și propună în raporturile lui cu lumea, un fel de ofensivă delicată a propriei sincerități. Fiecare în *timp real* sau, altfel spus, cât timpul *mai are răbdare*.

...adevărul trebuie spus cu măsură, în condiții de siguranță, în contextele în care este bine primit, atunci când nu rănește și nu are consecințe dramatice. Să fie adevărat ce spui și ce faci, iar prin atitudinea onestă să ajuți adevărul să se păstreze la suprafața spumelor trecătoare.

Aurel Sibiceanu



Glorioșii ani ai ratării

„SUBȚIRE TRECERE”
ION POPA ARGEȘANU –
UN BOEM DRUMET ÎNTRE EROS ȘI AGAPE

Despre poetul Ion Popa Argeșanu am scris puțin, în trecut... S-au scurs aproape doisprezece ani de la trecerea lui la cele veșnice, ani de uitare întreruptă de pomeniri și omagieri făcute de câțiva prieteni și iubitori ai scriiturii sale... La soroace creștine și nu numai, Marin Ioniță, Dumitru M Ion, Mihai Goleșcu, Gheorghe Păun ori soții Viviana și Aurel Ilea îl pomenesc pe poetul strămutat din lumea asta, la doar 60 de ani și 6 luni, în anul 2001, decembrie, spre final...

Poetul Ion Popa Argeșanu a fost una dintre cele mai proeminente figuri ale boemei piteștene, una destul de controversată, atât în timpul vieții, cât și după marea plecare. Pe seama lui au circulat multe „legende urbane” – unele favorabile, altele insinuante, chiar grotești, și mai toate legate de viața amoroasă a personajului veșnic îndrăgostit de câte o femeie bine întocmită de Bunul Dumnezeu !

L-am cunoscut în vremea când eram adolescent - eu aveam 17 ani, poetul avea 30. M-a apropiat cu delicatețe și căldură. Era un bărbat aproape înalt, cu fața măslinie, luminată de ochii sfredelitori, negri, încadrate de părul purtat mereu lung, nonconformist. În copilărie sau adolescență, Ion suferise un accident, în urma căruia rămăsese cu un gheb în spate, gheb care l-a făcut subiectul multor glume, unele frumoase, altele neobrăzate. Cu toate acestea, poetul se purta normal, nu le ținea pică celor care-l ironizau din pricina infirmității; la un moment dat apăruse în Târg o anecdotă pe seama acesteia, scornită de un prieten, nu-mi mai amintesc bine cine a fost autorul drăciei simpatice. Anecdota suna cam așa: „Știți care-i culmea „Cântării României” ? Să-l critici pe Ion Popa Argeșanu și el să se îndrepte !” Anecdota i se trăgea și de la poeziile patriotice, cam multe, pe care le publica prin te miri ce publicație. Cândva i-am reproșat această angajare în pletora de slăvitori ai partidului comunist, așa cum și alți amici comuni i-au reproșat. De fiecare dată ne dădea o explicație pe care o acceptam destul de greu: „Măi, băieți, eu vin de la țară, dintr-o familie numeroasă, suntem 12 frați. Am un serviciu mărunț, în administrația Casei Corpului Didactic, scriind bazaconii astea mă pun la adăpost, mai deschid și eu niște uși, să-mi ajut frații și prietenii. Ce știți voi, trăim într-o lume cretină. Apoi, mai am un folos, rahaturile astea de poezii mă ajută să scot cărțile cu poezie adevărată! Și mai este ceva: Partidu’ plătește bine, de ce aș arunca cu pâinea pe jos?!” Actorul Cristian Tutză avea obiceiul să-i zică lui Ion, ori de câte ori acestuia îi apărea câte o osana pentru Partid: „Ioane, Ioane, iar ai dat o dezmințire că nu ești poet de cafea, ci de curte!” Uitam repede de acest nărav, mai ales pentru că mai vârstnicul nostru camarad ne trata ca pe egali ai lui, ne susținea când aveam lecturi în cenaclu – adesea citeam lucrări îndrăznețe, interpretabile, care ne expuneau criticilor necruțătoare, aduse nouă de adevărații îndoctrinați. Unii au uitat toate acestea, alții, deși martori la apărarea ce ne-o lua Argeșanu, se prefac a nu ști nimic.

Ion Popa Argeșanu scria o poezie cu tușe romantice, recuzita sa lirică era de sorginte vădit cronicărească, voievodală, adesea prea abundentă în valtrapuri lexicale. Temele predilecte i-au fost iubirea și istoria noastră romantică, din care plămădea elegii cu frumuseți de filigran. Îl mai inspira și baștina-i, vecină cu Domneștile Curții ale Argeșului. În poezia erotică încerca să prindă energia dezlănțuită a erosului,

s-o convertească prin meșteșugit scenariu liric în iubire agapică, ca dar pe care îl face divinitatea umilului scrib.

De multe ori am făcut cu Ion ample călătorii imaginare în trecut, plimbându-ne pe străzile vechi ale Piteștilor, ale Curții de Argeș, ori ale Câmpulungului, în care avea o casă modestă. Adesea participa la discuții și poetul Gheorghe Tomozei, pe care l-am cunoscut grație lui Ion. Ei bine, în astfel de rare întâlniri, prea rare, Doamne, Prințul Tom ne răsfața cu erudiția sa în ale voievodalelor vechimi. Avea informații uluitoare despre poezia orfică, pindarică, despre Hermes Trismegistus, zeul cunoașterii secretelor divine, și despre esotericele școli ale lui Pitagora și Aristotel, precum și despre textele sacrosancte ale Evului Mediu. Tot de la Tomozei am aflat multe despre masonerie și societățile secrete, despre ocultism, despre maniheism și catari. Cu timpul, dezlegat de orice reticență,



Tomozei ne-a dezvăluit multe dedesubturi ale lumii literare și politice de la noi, de la el am aflat de Grupul Bilderberg, Comisia Trilaterală și implicările acestora în destinul omenirii. Tom era o adevărată enciclopedie, povestea cu un șarm imperial și cu toate că făcea dese paranteze de fiecare dată făcea încheieri magistrale. Singurul ins care îl depășea pe Tomozei, în materiile pomenite, a fost marele cărturar Cezar Baltag.

Cum spuneam, poetul se afla într-o perpetuă stare de îndrăgostire, devenind, astfel, victimă sigură și suculentă a gurii târgului, a prietenilor și neprietenilor. Fostul său coleg de facultate, profesorul Ion Popa, Popicu de la Bascov, cel care își semna producțiile literare cu antonimul poetului „oficial și emblematic”, adică Ion Popa Neargeșanu, era cel mai ingenios și caustic în tăbăceala stilistică pe care i-o administra poetului încăierat de tremuriciul amorului! Popicul este cel mai în măsură să facă ceva evocări în materie și sper că va găsi un răgaz pentru a schița mai bine personajul.

În anul 1985, prietenia mea cu Ion Popa Argeșanu a luat o nouă turnură, datorită unei întâmplări care m-a speriat și emoționat deopotrivă. Intrasem cu Ion într-o alimentară din centrul orașului, să cumpărăm o sticlă de vin. Ne îndreptam spre „casă” și Ion a văzut un bătrânel de la țară, așezat cuminte la coadă la mezeluri. Omul era îmbrăcat sărăcăcios, după minteanul vechi, de dimie, era un muntean. „Uite, îmi zice,

uite cum a ajuns românul... Nu-și poate tăia viața lui, porcu’ lui, că trebuie să le dea statului. Țăranul a ajuns cerșetor, Aurică, vai de păcatele noastre...” Ca și mine, Ion crescuse la țară și nutrea pentru țărani o dragoste profundă. Ajuns în dreptul vânzătoarei, bătrânelul a cerut „o litră” de salam, dar aceasta l-a repezit cu obrăznicie pe bietul om: „Du-te, mă, la tine la Cuca Măcăi, veniți toți trențăroșii după salam, după carne, după aia, după ailaltă. Mai tăiați-vă, dracu’ și găinile, nemâncaților!” Ion s-a încrunțat, a pornit, valvârtej, spre galantarul cu mezeleri și i-a tras vânzătoarei un perdaf vitriolant. Din senin a apărut șeful alimentarei și a început să tragă de poet, cu brutalitate. Am sărit să calmez tărășenia, dar obrăznicia parlagiului pe post de șef m-a scos și pe mine din sărite. Încercam să-l scot pe Ion din mâna acestuia când, la rândul-mi, m-am trezit înhățat de doi milițieni, în vreme ce Ion era preluat de doi soldați aferenți patrulilor. Am fost „umflați” amândoi și duși cu o mașină ARO la miliția municipiului. Am fost „depuși” într-un arest. Peste câteva minute am fost duși în biroul unui plutonier care ne-a luat la întrebări despre cele petrecute. Am povestit eu totul, în vreme ce Ion privea în gol, cu maxilarele încheștate – i se zbăteau mușchii feței și mă temeam să nu pătească ceva; pe drum icnise de câteva ori și își frecase pieptul în dreptul inimii. După ce am terminat relatarea, plutonierul ne-a privit lung și ne-a zis, spre surprinderea noastră, cu glasul stins: „Sunteți liberi și vă rugăm să ne iertați pentru deranj.” Ne-am ridicat, i-am dat omului binețe și am plecat îngândurați. Ajunși în intersecția străzilor Războieni, Exercițiului și Mircea Vodă, ne-am oprit și ne-am privit cu oarece spaimă – abia acum ne dădeam seama ce ni s-ar fi putut întâmpla dacă am fi dat peste un milițian „habotnic”.

Totul mi se părea absurd, fără sens, fumam liniștit, fără să pot trece cu gândul de la cele întâmplare. Ion era tot pierdut în gânduri, incapabil să propună ceva, să ne urnim din loc. „Pentru ce mai scriem, Ioane, îl întreb retoric, pentru cine ...” După mai multe minute de descumpănire, mi-a zis: „Hai și cu mine, trebuie să trec pe la cineva, să las ceva și apoi mergem la Ceainărie, să ne revenim cu o cafea.” Am mers pe strada „Matei Basarab” și Ion s-a oprit în dreptul unei case mici, cu o singură cameră și o săliță, cunoscută prea bine de mine. „Așteaptă-mă aici, mi-a zis, împingând poarta micii curți, vin imediat.” Acolo locuia un bătrân trecut prin închisorile comuniste, Elie Djuvara, văr de-al doilea cu Neagu Djuvara, bătrân pe care-l cunoșteam bine, grație lui Stelu Georgescu, zis Tedi, despre care am mai făcut vorbire. Elie făcuse 9 ani de pușcărie politică, doar pentru faptul că fusese economist în aparatul tehnic al Guvernului Antonescu. Ion s-a întors peste câteva minute și i-am spus că știu cine este bătrânelul pe care l-a vizitat scurt. Asta l-a bucurat și mi-a spus, cu modestie, că trece pe la bătrân de câteva ori pe an și îi lasă 4-5 sute de lei, că are pensie mică. După această întâmplare, Ion m-a trimis chiar pe mine să-i duc bani, bătrânelului, când afla că am drum la Tedi, cu care mă vedeam foarte des. Din acea zi, relațiile mele cu Ion au fost altele, mult mai strânse. Curând aveam să aflu că și el intrase în „colimatorul” Securității. Despre asta și multe altele – în numărul următor. Cu documente de arhivă, evident, pentru a-i îngândura puțin pe scepticii care înainte de 1989 s-au revoltat copios în baie, după plecarea soției la slujbă.

...poetul se afla într-o perpetuă stare de îndrăgostire, devenind, astfel, victimă sigură și suculentă a gurii târgului, a prietenilor și neprietenilor. Fostul său coleg de facultate, profesorul Ion Popa, Popicu de la Bascov, cel care își semna producțiile literare cu antonimul poetului „oficial și emblematic”, adică Ion Popa Neargeșanu, era cel mai ingenios și caustic în tăbăceala stilistică pe care i-o administra poetului încăierat de tremuriciul amorului!

Actualitatea idealului înțelepciunii

Întrebarea la care-și propune să răspundă Paul Johnson în *Socrate. Un om pentru timpurile noastre* (trad. de Liliana Donose Samuelsson, Ed. Humanitas, București, 2013) este chiar aceasta: ce-ar mai putea spune Socrate, filosof atenian mort în 399 î.Cr. unui om al secolului XXI? Problema, ca de altfel și răspunsurile, vin în răspăr cu mentalitatea curentă orientată în special pe trăirea prezentului și spre viitorul conceput fie cu îngrijorare, uneori apocaliptică, fie la modul utopic – paradisiac. Și totuși, iar acesta este deja un prim răspuns general, dacă știm să vedem cum trebuie printre oamenii trecutului putem întâlni modele de umanitate autentică încă valabile pentru noi cei dotați cu toate ustensilele hipertehnificate; ba poate tocmai de aceea cu atât mai relevante.



Socrate, știe aproape toată lumea, n-a scris nimic, ceea ce nu l-a împiedicat să fie poate cel mai influent filosof din toate timpurile. De unde provine această forță iradiantă în condițiile în care sursele cunoașterii personalității și gândirii sale sunt puține și nu ne pot oferi decât o imagine indirectă? În principal ele sunt două: Xenofon, care-l evocă fără să-l fi înțeles prea bine în *Memorable* și Platon, care, susține autorul, a ajuns treptat să-i deformeze gândirea. Paul Johnson insistă mult asupra diferențelor dintre maestru și marele său discipol. Principala deosebire este că Socrate iubea în primul rând oamenii și nu ideile pe când la Platon lucrurile stau exact pe dos. De aici rezultă altele – la un moment dat găsește zece deosebiri – precum cea dintre spiritul democratic manifestat în practicarea filosofiei de către Socrate care, așa cum a spus Cicero, “a fost cel dintâi care a coborât filosofia din cer și a așezat-o în cetate, a adus-o în casele oamenilor și a pus-o să cerceteze viața lor de zi cu zi, moralitatea, cele bune și cele rele” și spiritul elitist – aristocratic platonician. De pildă, Socrate, așa cum îl înțelege autorul englez, n-ar fi fost niciodată de acord cu utopia din dialogul *Republica*, considerată de unii filosofi prototipul oricărui sistem de tip totalitar. De altfel, începând cu *Republica*, Platon își creează un Socrate după chipul și asemănarea sa, numit cu umor specific britanic, Platsoc. Însă, orice s-ar spune, fără dialogurile platoniciene ce-l au ca protagonist pe Socrate, autentic sau hibrid, influența sa asupra istoriei gândirii nu ar fi existat. În special din dialogurile de tinerețe ale lui Platon reiese cu claritate metoda socratică, numită și maieutică, un fel de a ajuta să se nască adevărul în celălalt, dar care într-un sens mai larg poate fi înțeleasă ca dorință de a afla ce gândesc

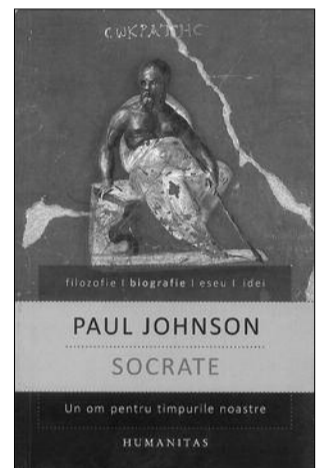
ceilalți, determinându-i să-și exprime cât mai clar gândurile. De aici insistența lui Socrate pe definirea termenilor unei discuții, precum și dezinteresul pentru concluzii definitive. Paul Johnson distinge între două tipuri de gânditori: unii te învață ce anume să gândești, alții cum să gândești. Socrate face parte, evident din a doua categorie. Scopul discuțiilor sale cu tinerii pe străzile Atenei sau în Agora era de a-i determina să gândească pe cont propriu. Drept care, el pune la îndoială majoritatea evidențelor unanim acceptate încercând, ajutat de celebra-i ironie și de umor, să le demonstreze neadevărul. Aceasta, cu convingerea că la adevăr se ajunge greu și foarte rar. În ceea ce privește simțul umorului care, așa cum spunea un scriitor modern (Henry de Montherlant) lipsește democrațiilor, era necesar, scrie Johnson, “ca o chintesență a unei rafinate împărțări de idei și sentimente”. Numai că această dorință de comuniune n-a fost percepută decât de cei care-l iubeau pe Socrate, pe când restul a receptat “lupta împotriva evidențelor” purtată peste tot de el ca pe o subminare a consensului necesar funcționării democrației și o corupere a tineretului. Aceasta și opinia că ar fi introdus zei noi în cetate au fost principalele capete de acuzare în procesul prin care democrația proaspăt instaurată după domnia celor 30 de tirani l-a condamnat la moarte în anul 399 î. Cr. În ceea ce privește acuzația de fond, privitoare la subminarea consensului, cred că ea rezumă riscul peren al gândirii, indiferent de regimul politic: o gândire vie nu are cum să nu deranjeze puterea, ca de altfel și simțul comun pe care de fapt aceasta se bazează. A doua acuzație era la fel de nedreaptă – deși după Hegel la fel de îndreptățită – ca și prima: Socrate, respecta zeii Atenei, dar, în plus el se considera investit cu o misiune de un zeu (Daimonul), motiv pentru care Paul Johnson îl consideră monoteist. Misiunea sa era de a afla căile prin care oamenii pot fi făcuți mai buni. Or, ideea sa centrală era că o cunoaștere reală a virtuții este sinonimă cu practicarea ei, deci cu înțelepciunea, răul provenind din necunoașterea binelui, din ignoranță. “Cunoașterea, virtutea și înțelepciunea, scrie autorul, erau intim legate, iar obiectul iscodirii lui – de sine și a celorlalți – era tocmai explorarea acestor legături”. Interesul filosofului atenian s-a concentrat cu predilecție asupra dreptății în legătură cu care a formulat legea morală absolută, deci opusă oricărui relativism, că un om drept face bine prietenilor, dar și dușmanilor. Formulată negativ ea spune că: e mai bine să suferi o nedreptate decât să o faci. Aproximarea de Iisus Hristos nu-i scapă lui Paul Johnson – autor al unei cărți despre Iisus – deși este conștient de deosebirea uriașă dintre Dumnezeu întrupat și filosoful ce-și recunoaște propria ignoranță, fapt care-l apropie de marea virtute creștină a smereniei.

Tocmai de aceea a fost considerat de Apollo cel mai înțelept dintre oameni. O astfel de lege morală absolută poate părea o abstracție inaplicabilă și totuși, spre deosebire de relativismul dizolvant ea a avut, chiar datorită lui Socrate, consecințe inclusiv pe plan politic. Astfel, în anul 427 î. Cr., Adunarea poporului, principala instituție din Atena ia hotărârea să-i ucidă pe toți bărbații din Mytilene, o cetate din insula Lesbos care colaborase cu dușmanii, iar femeile și copiii să fie vânduți ca sclavi. Socrate reușește, cu mari dificultăți să schimbe în ultimul moment opinia ateniilor, astfel încât planul inițial n-a mai fost pus în aplicare. Renunțarea la legea revanșei, a răzbunării, la care i-a convins prin argumentele sale pe ateniieni, “a fost cel mai important eveniment de ordin practic al vieții de filosof a lui Socrate. Și implicit unul din evenimentele cele mai de seamă din toată istoria

filosofiei”. Al doilea eveniment, ce poate fi privit tot ca o consecință a legii morale absolute a lui Socrate a fost condamnarea sa la moarte “unul dintre cele mai mari evenimente de ordin moral din istoria Antichității”. Pornind de la mărturiile despre procesul și moartea lui Socrate, consemnate de Platon în *Phaidon* și *Apologia lui Socrate*, Paul Johnson scoate în evidență consecvența filosofului cu propriile principii. Fidel rigorismului său moral acceptă să bea cucută și să moară, deși putea să fugă, decât să-și renege crezul de-o viață. De aici extraordinarul său curaj în fața morții, de care dă dovadă și pe câmpul de luptă. Comportamentul drept conferă curaj, iar “Socrate, concluzionează autorul, întemnițat preferând să moară pentru dreptul de a-și exprima opiniile ne oferă o imagine eternă a filosofiei”.

Aici se află, poate, răspunsul la întrebarea legată de influența covârșitoare pe care a avut-o Socrate, filosof care n-a lăsat nici o operă scrisă, până astăzi. Eu cred că el ilustrează pregnant ideea filosofiei ca iubire de înțelepciune (înțelesul etimologic). Prin viața sa, Socrate, “personificarea filosofiei” a dovedit că înțelepciunea, pe care de fapt nici un om nu o poate deține, căci înțelepți sunt numai zeii, dar spre care fiecare om ar trebui să tindă, nu este o platitudine sau ceva sterp și arid, ci un mod de viață prin care se urmărește armonizarea diverselor facultăți și funcții ale omului cu Absolutul și cu societatea: trupul și sufletul, cunoașterea și legea, virtutea și plăcerea, umorul și căutarea serioasă a adevărului, libertatea și egalitatea.

Astăzi, în plină criză economică-politică-morală, ne sugerează Paul Johnson, mai mult decât de cărți, universități, specialiști de toate felurile, ar fi nevoie de oameni înțelepți în genul lui Socrate. Și ei nu apar sau nu-i putem recunoaște dacă nu-i dorim. Dar cum să-i dorim cu adevărat dacă nu-i cunoaștem deja? Aici, în acest cerc hermeneutic se află rostul acestei biografii a unui personaj tocmai din Antichitatea greacă.



Minerva Chira

Poem african

Fără dorință să fi întins mâna
prin codri albaștri?
Îmi arătau cărarea spre Cascada Victoria
licurici adăpând zei aduși de tine
ca să ajung la Capul Bunei Speranțe
mă sfătuiau, în chilii de fulgi, sihaștri:
“deschide-te ca spre un Renet sau oricare pom
din grădina lui Orion!”
Lângă borta vântului care-a adus pârjolul
Carul Mic mi-a promis preaplinul.
Așa cum tata a murit câte puțin
Carul Mare storcea din faguri seninul.
Găinușa făcuse oul de aur într-un cuiar
cât trandafirul din care mi-ai turnat sânge.
Luceafărul fecunda cozi de comete
în norul ce știa doar plânge.
Calea Lactee șerpuia spre singurătăți
unde am dat bălălia câștigată în vis.
Ca să “am” era deajuns un semn de arătător
dar palmele se mișcau precum pendulul
răzvrătit
al orologiului despre care nimeni nu poate
spune
nici de când, nici pentru ce a rățăcit.
Mirări, reproșuri, revolte:
“tu, în noi, n-ai putere ori nu vrei să crezi?”
Ay, odinioară, mai apoi mi-ați fost
verzi.



Mariana Șenilă-Vasiliu



Roșia Montană, o dilemă dureroasă

Că aurul e ochiul dracului și că acolo unde-și bagă dracul coada iese haos, se vede cu ochiul liber. De mai bine de două săptămâni, țara a dat în clocot, oamenii se înfierbântă, fie pro, fie contra exploatării aurului de la Roșia Montană, politicienii își radicalizează pozițiile, minerii se închid în galeriile subterane, iar ecologiștii ies în stradă. Presa are un subiect bun de ros și niciun ziarist, pro sau contra, nu șomează. În politică, lucrurile s-au dat peste cap și Bănescu, care până mai deunăzi făcea lobby proiectului de exploatare de la Roșia Montană, se izmenește azi a fi contra, iar Ponta, care era ieri, alaltăieri contra, este azi pentru. Proiectul ba e constituțional, ba e neconstituțional, ba e trecut prin Parlament, ba se cere retragerea lui. Dracul și-a băgat coada și în USL, și aliații de ieri, Victor Ponta și Crin Antonescu, se înfruntă de pe poziții contrare. Se vorbește prea mult și, luați de val, prea puțini stau să mai și judece la rece oportunitățile și dezavantajele pe care le-ar trage după sine mult discutata exploatare a aurului de la Roșia Montană. Reacțiile, de o parte și de cealaltă, sunt umorale, însă la vârf, ele sunt de natură politică. Se ascut limbile și se arată amenințător șișurile. Dacă cei închiși în galerii au stat cinci zile în condiții greu de imaginat - frig, umezeală, întuneric și aer irespirabil -, nu cer altceva decât locuri de muncă, iar ecologiștii au defilat, mulți dintre ei fără a fi în cunoștință de cauză, doar pentru că au luat foc unii de la alții. Politicienii au ieșit cu declarații publice pe sticlă și naiba mai știe pe ce, doar pentru voturi. Fiecare cu gesturile lui e luat la puricat de analiștii politici, care disecă fiecare mișcare a

...americani
așteaptă până
când lucrurile
se fac și abia
apoi vin și
cumpără de-a
gata...



unuia sau altuia cu bună sau rea-credință, după cum le dictează deontologia profesională sau pozițiile partizane. Unii aplaudă gestul premierului de a-i scoate pe minerii protestatari din subteran, un gest omenesc la urma-urmelor, iar alții, precum acru Cristian Tudor Popescu îl consideră politicianist; însă ce-i drept nici Bănescu nu scapă judecății acide a jurnalistului. Cu veninul și cinismul ce îl caracterizează, Bănescu ia în bătaie de joc și protestul minerilor, și gestul lui Ponta: minerii au stat cinci zile la căldurică în Muzeu, zice el, iar pentru Ponta a fost un fleac să-i scoată dintr-o galerie "turistică". Sic! Mioriticul, care habar n-are de realitatea mizeră din zonă, care se informează doar de la televizor, depinde însă și de pe ce canal, își însușește una sau alta din opiniile pe care le înghite pe nemestecate. Ori se scarpină în cap nedumirit, dă din mână a lehamite - "ți-ai dracu toți" -, se duce căscând la culare și în ziua votului nu se clintește din casă nici cu dârgul.

De 16 ani mijotează marmita numită Roșia Montană, iar de două săptămâni dă în clocot și pe dinafară, dar o soluție de a o trage de pe foc, fără să se ardă cel care vrea s-o ia cu mâinile goale,

nu pare a se găsi. Și nici nu se va găsi prea repede vreuna cu atâtea contrarietăți, contre și dedesubturi înecate în hârtiile de încheiere a contractului de exploatare cu compania zisă canadiană, în realitate una israelo-americană. Un american, căruia i-am pus în 1990 întrebarea de ce nu vin americanii să investească în România, mi-a dat o explicație care în acel moment mi s-a părut cinică: americanii așteaptă până când lucrurile se fac și abia apoi vin și cumpără de-a gata. Și lucrurile s-au petrecut întocmai, cu și mai mult cinism încă, din moment ce după intervențiile pe față de anul trecut ale ex-ambasadorului SUA la București, Gitenstein, Traian Bănescu, protejatul Americii, a fost pus la loc. Nu-i mai puțin adevărat că la reînscăunarea lui a contribuit din plin și Comisia Europeană, dar semnalul a fost dat de la Washington.

Au trecut peste două mii de ani de când Burebista, din poziția marelui și puternicului imperiu creat de el, arbitra la Roma disputele dintre primii triumviri - Pompei, Cezar și Crasus - ținând partea lui Pompei. Cinic și realist, istoria acestui pământ arată că am fost veșnic arbitrați și veșnic sub papucul marilor puteri care au râvnit la bogățiile sale. Aurul Apusenilor s-a scurs când în visteriile Romei, când în ale Stambulului, când la Viena și Budapesta, iar mai la urmă în cea nesătulă a Kremlinului. Când să zică și românii că au scăpat de călcăiul de pe gâtul lor, hop și americanii! N-au venit când i-am așteptat, ci când totul e de-a gata, cum mi s-a spus, iar ei - pregătiți să ia acest tot pe mai nimic. Și de-ar fi vorba numai de aur, dar mai sunt petrolul din Marea Neagră, exploatarea gazelor de șist din Moldova și Dobrogea, mai sunt încă multe alte bogății de luat cu japca. Mai e și UE, care dictează ce și cum să facem, mai sunt și FMI, și Banca Europeană și Dumnezeu știe ce alte comisii și comiții internaționale se vor mai fi inventând pentru a ne lega fedeleș precum țările africane sau cele bananiere din America Latină. Vocea de stentor a lui I.C. Brătianu, care a împiedicat la Versailles încheierea unui tratat de pace păgubitor pentru România, e doar o amintire, nu s-a mai auzit în ultima vreme nicio voce bărbătească, fermă și hotărâtă, să aperse interesele țării. Nu sunt o naivă care să-și închipuie că în contextul actual internațional România poate trăi fără alianțe politice și fără a da câte ceva în schimbul siguranței sale, dar de aici și până la a sta veșnic cu capul plecat și spinarea încovoiată, aprobând apatic orice decizie luată de alții, e cale lungă, presărată cu multe umilinte greu de înghițit, iar tărășenia cu Gold Corporation e una dintre ele. Nu acuz compania "canadiană" că a profitat de prostia noastră, devenită endemică în ultimii 24 de ani, ci guvernele și oamenii politici corupți care au semnat cu ochii închiși, sau din neghiobie, fără pic de judecată, cu picioarele, contractul viclean întocmit ce le-a fost vârat sub nas.

Împăratul Traian ar fi putut părăsi teritoriul Daciei cu mâna cam goală, fără aurul și argintul lui Decebal, de nu s-ar fi găsit un trădător, Bicilis, care să-i arate locul în care prețiosul tezaur fusese ascuns din ordinul regelui dac. Istoricul francez Jerome Carcopino a estimat cantitatea de aur cărată la Roma de Traian la 165.000 kg, iar pe cea de argint la 331.000 kg. Cu acest aur, cu acel argint a plătit împăratul Traian cele 123 de zile de lupte de gladiatori și fiare din 107 și alți doi ani după aceea. Din același tezaur s-au achitat cheltuielile uriașe pentru construirea Forumului lui Traian. Viena și Budapesta, capitale din care românii și România sunt privite condescendent, de sus și cu dispreț, s-au ridicat în foarte mare parte tot pe aurul jefuit din Transilvania, în mod special de la Roșia Montană. Ce anume a făcut Moscova cu aurul confiscat de noua putere a sovietelor din

Revoluția din Octombrie, cu cele 240.000 kg de aur din tezaurul României, ascuns în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial la Tismana și mai cu seamă cu aurul, dar și alte bogății pe care România a trebuit să le plătească drept despăgubire de război, nu se știe. Sovromurile au fost banda rulantă care lega gurile minelor românești de burdihanul uriaș al Kremlinului.

Trădarea și corupția, trebuie spus chiar dacă cu imensă părere de rău, s-au înșurubat bine în comportamentul mioritic. De la Bicilis încoace s-au găsit destui alți Biciliși care să trădeze interesul nației și al țării. Pâra la Stambul, la curtea de la Viena, turnatul la Moscova au devenit fapt curent. Bicilișii din ultimii 24 de ani, intoxicați cu propaganda economică americană și occidentală prin care erau sfătuiți să privatizeze întreprinderile economice nerentabile oricum, fie și pe un dolar, lacomi să-și umple buzunarele, au scos la meza întreaga țară, toate bogățiile ei fără pic de chibzuială și le-au cedat pe cele rentabile contra șpagă. Într-un film italian din anii 1950-1960, când în "cizmă" corupția și puterea mafiei erau în floare, iar omorurile la ordinea zilei, un personaj spunea că ți-e și frică să zgării un perete ca să nu vezi un ochi ieșind din betonul turnat. Parafrazând spusele de atunci, cred că de zgării nițel pojghița de onorabilitate a unui politician autohton, ori a unui prosper om de afaceri, dai sub ea de chipul unui hoț. Nu-s de acord cu Marx când spune că proprietatea e furt; când ea e rezultatul inteligenței și muncii/ al afacerilor oneste, proprietatea trebuie respectată. În România capitalistă de azi, cele mai multe averi s-au făcut prin hoție și corupție, prin matrapazlăcuri și învârteli. A fura de la stat a devenit printre politicieni și oamenii de "afaceri" un fel de sport. A vinde bunurile publice străinilor pe comisioane grase, iarăși nu mai e o curiozitate. Afacerea Roșia Montană nu-i deloc străină de acest mod veros de a încheia afaceri, ba trăsnește de la o poștă a corupție la nivel înalt, din moment ce premierul îl întreabă pe prezident cât a luat pentru toată afacerea, iar prezidentul, în bătaie de joc - e modul lui firesc de a se comporta -, îi întoarce întrebarea premierului. Aprobarea exploatării miniere Roșia Montană Gold Corporation, care va aduce în perspectivă câteva zeci de miliarde de dolari, nu putea fi dată pe daiboj și bună-credință, ci doar consistent unsă. Se vede bine asta din contractul încheiat, plin de nereguli abil camuflate până acum, cărora abia de li se vede vârful urechilor, iar până la coadă mai va, ori nu se va ajunge până acolo niciodată. Bicilișii mioritici au devenit experți în a oculta adevărul prin fel de fel de clauze confidentiale secrete. Poate doar lupta pentru putere (=corupție) să-i facă într-o bună zi pe adversari să dea la iveală minciunile sub care este ascunsă hoția. Între hoții cu gulere albe există însă o solidaritate transpartinică, iar omerta, legea tăcerii, îi împiedică să dezvăluie secrete pentru care, la rândul lor, ar putea fi dați în gât. Se mârâie doar între ei, însă niciunul nu-i dispus și să latre ce știe despre vis-a-vis-ul său.

Cine știe câtă cianură va mai curge pe Arieș până să se afle dedesubturile acestei afaceri murdare, din care România n-are decât de pierdut și mai nimic de câștigat. Vocile străzii nu sunt rezultatul vreunei cunoașteri reale a ceea ce urmează să se întâmple la Roșia Montană, ele sunt reacții emoționale, iar de emoția mulțimii puțin le pasă celor amestecați în povestea asta. Nici reacția minerilor, care cer locuri de muncă, nu contează pentru Bicilii mioritici, decât în măsura în care pot forța, prin ei, începerea exploatării. În Parlament nu se va vota pe criterii raționale și logice, ci tot după interese politicianiste. Ce va decide Curtea Constituțională? Haida de, după experiențele sinistre deja avute, românii nu pot fi atât de naivi

atitudini

Încât să-și închipuie că judecătorii de acolo sunt curați ca lacrima și imparțiali, iar decizia lor, solomonică. Mai cu seamă când e vorba de o companie "canadiană"... Singurul lucru care îi încurcă e poziția prezidentului, care ba voia exploatarea la Roșia Montană, ba nu mai vrea, ori doar se prefăce că nu mai dorește, dar de fapt așteaptă cu nerăbdare să scape de Ponta și iar să vrea. Încâlcite sunt, Doamne, căile Băsescului. Una peste alta, Roșia Montană a ajuns mărul discordiei între moșii care doresc să muncească în mină și cei ieșiți în stradă, care în marea lor majoritate nu știu, n-au văzut niciodată și n-au habar cum se trăiește/ moare la Roșia Montană, unde în afară de minerit oamenii n-au alte mijloce de a-și câștiga pâinea. Că e așa cum spun, le aminesc celor care l-au auzit pe actorul Florin Zamfirescu, anti- exploatare, anti-proiect, anti tot ce vreți, cum se burzuluia la adresa nevestelor de mineri care se plâneau că n-au alt venit decât cel din tricostat și croșetat: "Da' ce, nu știu să facă și altceva? Să cultive castraveți, de exemplu." Moața din mine s-a cabrat la auzul acelor vorbe nesăbuite, care dovedeau că domnul Zamfirescu habar n-are despre ce vorbește. Solul Apusenilor, domnule Florin Zamfirescu, e sărac, doar o pojghiță de pământ fertil peste un pat pietros, atât de subțire încât oamenii când îl sapă au impresia că cultivă pietriș, iar nu legume. Clima, mult mai aspră decât în alte părți, cu brume timpurii și zăpezi ce întârzie, nu-i prielnică culturilor și în mod special legumelor; iar castraveții de care vorbiți se fac târziu și nu prea apucă să crească. Deși geografic Apusenii sunt considerați munții cultivați până la cea mai mare altitudine, culturile agricole sunt doar cele de cartofi, secară și ovăz. După război, moșii se duceau la câmpie, în jurul Turzii, unde trudeau la secerișul grâului și culesul porumbului contra câtorva saci de cereale pe care, copil fiind, i-am văzut cărându-i în spate până hăt departe, la casele lor de pe crestele munților. Sau la una din cele patru mori, câte erau pe Valea Caselor ce străbate orașelul Câmpeni. Dacă nu veneau de la Turda sau Câmpia Turzii acele "neni"/mătușici cu legume și zarzavat, de altundeva n-aveam să le procurăm. Din ce și de unde castraveți, domnule Florin Zamfirescu? Cu regret, dar patriotismul prost înțeles e adesea născător de nerozii. Ar mai rămâne cultivarea pomilor fructiferi, mai cu seamă a prunilor, merilor și câteodată a perilor, mai puțin a cireșilor. Vinarsul/jinarsul sau țuica tare de prune era singurul produs asupra căruia aveau drept de vânzare odinioară moșii, însă din ordin imperial monopolul a fost cedat armenilor. Ce a urmat se știe. *Spartul bușilor*, cum este numit episodul de la târgul de la Câmpeni, a fost semnalul începerii răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan. Țuica de "prună" făcută la cazan a fost dintotdeauna salvarea moșilor, fie că o vindeau la târguri, fie că o beau și atunci uitau și de mizeria funciară, și de năpastele mereu căzute asupra capetelor lor, și de frigul ce le pătrundea până la oase. Să producă, atunci, țuică! Da, dar UE nu vși legea românească interzic să se producă mai mult de 50 de litri. Pentru consum casnic!

V-am văzut, domnule Florin Zamfirescu, jucând în "Iacob", alături de Dorel Vișan, după un caz real, rolul minerului care, exasperat de viața mizeră și fără noimă, s-a aruncat în aer legându-și la brâu o centură cu dinamită. Am fost profund marcată de scenă, dar și de impecabila și înalta dumneavoastră prestație actoricească. Acum, n-ați vrea să jucați rolul unui miner de la Roșia Montană rămas pe drumuri după ce mina s-a închis în 2006? Sau cel al unuia dintre protestatarii care s-au baricadat în mină pentru că n-are ce le pune pe masă copiilor și pentru că nici nevasta n-a făcut bani din cultivarea castraveților? Vă admir sentimentul patriotic, departe de mine de a-l pune la îndoială, dar dincolo de emoții trebuie să mai fim conduși și de rațiune.

Excesiv de bogată în metale prețioase, zona Apusenilor a fost și continuă să fie una din cele mai sărace și năpăstuite din țară. Un porc în cotet

- dacă!, o vită în grajd - dacă!, câteva oi - dacă!, câteva găini - dacă, o tarla de cartofi și câțiva pari de fasole, niscaiva pruni și meri, cam la atât se reduce "averea" unora din cei care au protestat la Roșia Montană. Și în general a moșului de rând. În afară de minerit, pentru bărbați, și tricostatul ciorapilor și sveterelor groase, de către femei, alt mijloc de câștig în acel colț de țară nu-i. Cei de la București le dau minerilor sfaturi precum Maria

îmi vine anapoda să-mi închipui munții dispărând în malaxoarele de minereu; îmi stă de-a curmeziș imaginea imensului lac de cianuri și a haldelor ciclopice care vor macula pentru totdeauna peisajul superb din preajma Roșiei Montane. Dar trebuie la fel de bine să mă gândesc la disperarea oamenilor de acolo care în secolul XXI trăiesc la același standard cu strămoșii lor, cu clisă/pită, slană și ceapă într-o mână și cu brișca în cealaltă.



Antoanette celor care se plâneau că n-aveau pâine: "Să mănânce cozonac!". Să cultive castraveți, ziceți și dv. Să facă turism!, sfătuiesc alții. Castraveții nu se prea fac pe aici, iar hanuri, moteluri și vile pentru turism, din ce și cu ce bani? Peisajul e minunat, însă vederea haldelor de steril și a tăurilor pline ochi cu cianuri sunt de natură să-l alunge și pe cel mai încăpățânat turist.

Soluție? Una la îndemână n-am, în afară de sfatul de a se judeca corect chestiunea proiectului minier de la Roșia Montană înaintat spre dezbateri Parlamentului, cu specialiști invitați din ambele părți. Și darea în judecată a (im)Bicililor care au semnat acel contract oneros cu Gold Corporation-ul "canadian". Înăsprirea condițiilor de mediu, fuserite de cei care ar fi trebuit să vegheze la corectitudinea introducerii lor în contract. Prinsă în corzi de situația de pe piața bursieră, compania ar putea accepta renegocierea anumitor părți ale contractului atât de păgubos pentru statul român. Din păcate, în mod prostesc, oficialitățile, în loc să speculeze momentul, au început ele însele să estimeze la sume absurde pe cele care ar trebui restituite în caz de respingere a proiectului. Adică să le dea idei celor de la Gold Corporation cam câte miliarde să ceară drept despăgubire. Să se profite de faptul că unul din principalii coacționari, Steinmetz, este pus la zid de guvernul elvețian și prins în furci pe motiv de malversațiuni chiar de cele mai importante ziare americane. Prinsă-n corzi și bine tăvălită de niște avocați inteligenți precum tânărul Aureescu, cel care a negociat cu succes diferendul cu rușii în chestiunea platoului continental al României în Marea Neagră (pe unde o fi avocatul Aureescu oare, că n-am mai auzit nimic de acest om inteligent și tenace care a apărut cu atâta pricepere și zel interesele țării). Compania Gold Corporation ar fi nevoită să dea câțiva pași înapoi, scăzând din pretenții, mărinde redevențele și întărind sistemul de siguranță a mediului înconjurător. Că de oprit proiectul, în opinia mea, nu mai poate fi vorba, oricât s-ar sufla în vuvuzele și s-ar bate din peturi.

Costurile avansării unui stat/țări din punct de vedere economic sunt adesea dureroase, ele înseamnă renunțări și sacrificii/sacrificări, însă România nu mai poate bate pasul pe loc oricât de dure ar fi acestea. Mi-e greu să-mi închipui exploatarea de suprafață de la Bucium Poeni arătând ca omoloaga ei boliviană de la Potosi;

Știu ce înseamnă sărăcia lucie a moșilor, am simțit-o în copilărie pe pielea mea și de aceea, dintr-aceia parte și în numele lor vorbesc. Cât despre partea arheologică, adesea invocată ca impediment major pentru începerea exploatarea, cred că includerea galeriilor romane pe lista monumentelor UNESCO este cea mai bună soluție pentru prezervarea lor. Când baronul Haussman a regularizat urbanistica Parisului distrugând toate monumentele de arhitectură veche ce-i stăteau în cale, s-a vorbit ca despre o crimă. Sentimental, așa stau lucrurile, însă fără tăierea marilor bulevarde, Parisul n-ar mai fi ceea ce este azi, ci doar un oraș muzeu, nefuncțional, incapabil să facă față circulației demente de acum. *Comparaison n'a pas raison*, zic francezii. E drept, alăturarea fascinantului Paris cu modesta Roșia Montană nu cred că-i chiar cea mai potrivită, însă au un punct comun: sacrificarea unor bunuri patrimoniale, cât se poate de dureroase, în favoarea dezvoltării economice și a civilizației. Spun asta cu inimă grea, plină de amărăciune, cu jale pentru munții pe care îi iubesc atât și care vor dispărea, pentru natura rănită de excavatoare și pământul otrăvit cu cianuri, pentru apa maculată de reziduuri chimice a Arieșului, pentru pierderea iremediabilă a pitorescului zonei de care mă simt legată prin străbuni, mineri și ei, se pare, însă mă întreb: cum i-aș mai putea privi în ochi pe minerii de azi și familiile lor rămase de izbeliște? Dacă exploatarea de la Roșia Montană, în schimb, nu se va mai face și proiectul va fi respins, țara întreagă și în primul rând oficialitățile le vor fi datoare și vor trebui să facă ceva pentru salvarea celor care trăiesc acolo.

Inima mi-e împărțită, cum probabil e și a multor altora care nu judecă doar sufletul, ci și rațional. Îmi e la fel de greu și să zic "da" proiectului de exploatare minieră de la Roșia Montană, pe cât îmi vine de greu să zic "ba". Mi-aș dori ca munții să rămână la locul lor, ca apele Arieșului să fie la fel de limpezi și curate cum le știu din copilărie, însă și minerii să aibă, dacă nu un trai precum ortacii lor din alte țări ale Europei, barem unul decent. Să nu mai fie masă de manevră politică, să aibă propria lor voință și voce, care să fie ascultată și respectată. Să nu mai fie la mâna Bicililor din politica dâmbovițeană care și-ar vinde și mumele dacă din asta le-ar ieși profit. Biata maică țară, pe ce mâini ai încăput!

...îmi vine anapoda să-mi închipui munții dispărând în malaxoarele de minereu; îmi stă de-a curmeziș imaginea imensului lac de cianuri și a haldelor ciclopice care vor macula pentru totdeauna peisajul superb din preajma Roșiei Montane. Dar trebuie la fel de bine să mă gândesc la disperarea oamenilor de acolo care în secolul XXI trăiesc la același standard cu strămoșii lor...

atitudinî



DE LA ARCA LUI NOE – LA ARCA POEZIEI (XIII) (Jurnal de Armenia. 18-28 octombrie 2011)

24 octombrie

Urcând în autocar, de plecare, îl întreb de prietenul Grigor Djanikian câți kilometri sunt până la Erevan. „Cât lungimea Sevanului?” „70”, e răspunsul. O proporție, nu? Memorabilă. Apoi e firesc ca pe Sevan să viețuiască pescărușul armenesc. (Îmi aduc aminte de Nică a lui Ștefan a Petrei ce porni la târg să vândă cucul armenesc – pupăza.) Acesta e ceva mai mic decât pescărușul cunoscut nouă, având dimprejurul ochilor și spinarea de un cenușiu mai intens. O bună parte din pescărușii armenesci migrează, iar na dându-se mai spre sud, prin Turcia, Liban, Israel. Iar cei ce rămân, iarna pot avea penul brun. Însă astăzi, într-o zi însorită, ei erau pe lac, peste lac și ne făceau din aripi: La revedere!

Seara, la Teatrul de Cameră din Erevan, vizionăm spectacolul-lectură „Prezentați biletul, vă rog!” după o piesă a lui David Muradian ce i-a avut de colaboratori pe polonezul Jacek Pacocha și estonianul Peeter Sauter, colegii noștri de arcă-galeră. Limbi intersectate, armeană și engleză. Piesa s-a născut de asemenea în urma unei călătorii scriitoricești, după *Expresul literar* din 2000, cu itinerarul prin mai multe capitale europene și care a avut de autori-călători scriitori din 20 de țări, inclusiv din România și Moldova.

Vine și domnul prim-ministru al Armeniei, Tigran Sargsian. Pe unii dintre năieri îi șochează faptul că șeful de guvern e însoțit de trei sau patru bodyguardzi și, pare-se, alții tănuși printre cei mulți – publicul. Colegii occidentali, în țările cărora uneori prim-ministrul poate fi văzut plimbându-se cu bicicleta pe străzile capitalei sau făcând cumpărături de-a valma cu concetățenii săi, mă întreabă dacă aceasta ar fi o obișnuință exagerată în teritoriile ex-sovietice sau poate că în Armenia există cu adevărat un pericol de atentat asupra persoanelor prime. Din păcate – aș putea spune –, eu sunt în temă și am un răspuns, o narațiune tragică.

Vorba e că, din Piața Republicii spre hotelul „Ararat”, am făcut de câteva ori cale pedestră pe strada Vazghen și, inițial, m-am gândit la ex-catolicosul cu origini bucureștene, de care am relatat deja aici. Chiar dacă era și numele Sargsian, mi-am zis că astfel se numea în civilie fostul Patriarh Suprem al Tuturor Armenilor. Și chiar întreb pe colegii armeni dacă presupunerea ar fi cea adevărată. Dar, nu, Vazghen Sargsian a fost scriitor (prozator), comandantul gărzilor populare, ministrul apărării, apoi prim-ministrul Republicii Armenia și a murit, la numai 40 de ani, în urma unui atentat cu bombă. De aici și răspunsul care se poate subînțelege la întrebarea de ce actualul șef de guvern e păzit de atâtea gărzi de corp...

La recepția de după spectacol, David Muradian mă prezintă domnului prim-ministru cu care schimbăm câteva fraze. Spune: „Acum câteva zile m-am întors din România de la o întrunire internațională. Am cunoscut și societatea conaționalilor noștri.” „Bineînțeles, v-ați întâlnit și cu Varujan Vosganian. E vicepreședinte la scriitori”, zic. „Dar sunt doi Varujan. Celălalt e în senat”, zice domnul premier. „E același”. (De altfel, Varujan Vosganian, poetul și prozatorul român, e cunoscut și apreciat aici și ca scriitor, și ca bun cunoscător al graiului străbunilor săi.) Facem o poză, străngeri de mână. „La revedere, domnule prim-ministru!” (De câte mii de ori am tot spus „La revedere” oamenilor pe care nicicând nu va mai fi să-i revedem... Și totuși, prin acest „La revedere” ne-mai-întâmplat rămânem legați de ei, oamenii, de lume....)

În spațiul unde se dă recepția, de altfel ca și în holul Teatrului de Cameră, e multă butaforie sculpturală, să zic, manechine, unele din jazz band-urile afroamericanilor, altele de-a dreptul

nepotrivite, parcă, dar „acceptate” la gândul că, până la urmă, vor fi înlocuite cu ceva ce aduce mai mult a artă de ambient.

Îmi atrage atenția și un zimbru uriaș, acoperit cu folie aurie, ce pare chiar o lucrare reușită. Remarcând că „se află în stema voastră”, Muradian zice să ne fotografiem lângă firoasa, frumoasa și frumoasa namilă, luându-l împreună cu noi și pe prozatorul Grigor Djanikian. Făcând un efort de memorie, traducând *ad hoc*, „le povestesc” colegilor un... poem, cel în care spun că fiara pe care o vânașe bravul voievod Dragoș și care a contribuit la botezul Moldovei e ca un ponor, ca un mal îndesat cu greul pământului în toată ziditura sa, încât zimbrul nu mai era un patruped uriaș, ci cu adevărat un loc geografic era, în mișcarea sa falnică, suprapus altor locuri geografice – de codru, de șes, de munte, de istorie; loc greu peste loc greu hălăduind dislocat între greul pământului și greul cerului, precum felia mediană în sandwichul atracției universale, în legea gravitației și gravidității faunei care l-a adus între pământ și stele ca pe o insulă de carne misterios hălăduitoare printr-o legendă răposată-n propria sa durată. Închei, prin a le traduce confrăților următoarele: că știu eu ce „îndrug” – sigur că ar fi supraviețuit și zimbrul, dacă s-ar fi lăsat aplecat în jug...

Astfel, la coarnele zimbrului auriu din acel spațiu, ciocnim paharele pentru Ararat și Carpat, pentru vultur și zimbru.

25 octombrie

De cum revenim la Erevan, Filip Van Zandycke caută un atelier foto, unde trece zeci de imagini din „Nikon”-ul său pe hârtie. În holul hotelului ne îndeamnă să căutăm în maldărul de poze și, dacă găsim din cele care ne interesează, să ni le păstrăm. Eu rețin din cele pe care mi le-a făcut sus, la Pietrele-oșteni, în ansamblul megalitic.

Filip este fenomenal! Având o deficiență locomotoare care pe un altul l-ar face să se lamenteze, să se înstrăineze de lume, el este totuși cel mai sprinten, cel mai abil dintre noi. Curios, iscoditor din fire, se pitește, chiar se întinde la pământ cu aparatul său foto sau se cațără pe stânci, să ia cadrele pe care le crede demne de atenție. În mersul său sincopat, săltat, dar iute, colegul belgian dă dovadă de o sportivitate pe care nu o vedește un om în deplină bună stare fizică. E în el o voinicie perfect coordonată între puterea fizică și cea a eforului de voință, a energiei și cineticii psihice. Când noi mai luăm un pulover, o haină caldă, o geacă, Filip e în tricou cu mâneca scurtă ziua întreagă, ba și seara, pe răcoare de-a binelea. Modul lui de a fi, de a se ține, afabilitatea sa l-a făcut vedeta simpatiei ambarcațiunii noastre.

E de înțeles că oamenii de felul lui Filip sunt mai mobilizați într-o trăire intensă, în antrenarea și valorificarea energiilor fizice de care ceilalți, care sunt gata să-i... compătimizească, nu au habar. În septembrie, la Koktebel, la întrunirea scriitorilor din vreo 20 de țări, Filip parcă ar fi avut un semen, Evgheni Abdullaev, zis Nuri Burnaş, din Tatarstan, cu deficiențe locomotorii și el, dar care a fost unul dintre cei mai buni jucători în echipa de fotbal a condeierilor, ce s-a contractat amical cu cea a băștinașilor. L-am văzut cu câtă determinare și firesc urca muntele Ienicerul Mic, spre mormântul lui Voloșin. Dacă nu i-ar supăra această constatare, pare că ei, Filip și cu Burnaş, mai curând sunt de invidiat, nu de căinat. Fie și pentru forța de concentrare, pentru voința cu care își mobilizează, își declanșează energiile vitale.

Filip Van Zandycke a fost corespondent în Filipine, Tailanda, Cambogia, Japonia, Irak. Acum vreo cinci ani, opera lui Ismail Kadare l-a

îndemnat să viziteze (și să fotografieze) Albania, după care a făcut turul Bosniei și Herțegovina, însoțindu-l pe prietenul său olandez Serge Van Duijnhoven ce-și prezenta creația, ținea lecturi publice. (În călătoria noastră, la un moment dat, Serge părea să fi supărat rău de tot pe Filip, însă acea izbucnire se potoli la scurt timp și nu a recidivat.)

Urmând cursul de navigație, debarcăm la Universitatea de Stat din Erevan, unde suntem primiți de rectorul Aram H. Simonian. Domnul rectorul spune: „Scriitorii sunt porta-vocea conștiinței intelectuale și general-civice în context global”.

Despre universități în Armenia, ca și în România: prea multe, unele dintre ele împielitate, neserioase. Astfel, în Erevan și alte orașe, unde până acum două decenii funcționau două sau trei universități, au apărut alte vreo 20 de instituții ce pretind acest rang, însă îndoielnice prin ce fac și atestă ele.

Primum câte un cadou, al meu fiind o vază în chip de rodie, din argilă, cu smalțul de o culoare roșie-intensă, amintind chiar de miezul unei grante, având și un ornament din viță mlădioasă, frunze și ciorchini.

Într-o sală spațioasă ne vedem cu câteva sute de studenți, aici fiind comunicarea doar Serge Venturini, care vorbi despre atașamentul său sufletesc și de creație față de Armenia, despre cum a tradus poezia marelui Saiat-Nova. După care, suntem repartizați pe la catedre, prin săli de cursuri, la întâlniri personale cu studenții, profesorii. Eu, și ca traducător din literatura avangardei ruse, ajung la Catedra de slavistică. Sunt flancat de domni Pavel Balaian, decanul, și Levon Hakobian, prodecanul (îi zic *NapoLevon*, însă Hakobian arată spre decan: El e.). Întâlnirea cu profesorii și studenții a decurs conform principiului ce reiese, implicit, din parabola cu mărul și ideea: dacă avem fiecare câte un măr și facem între noi schimb cu ele, rămânem tot la un măr. Dar dacă voi aveți o idee, am și eu o idee, facem schimb de idei – vă alegeți cu două idei voi, cu două eu. Cam aceasta e diferența dintre material și spiritual. Mă gândeam să mai întârzii pe la catedră, la o vorbă miezoasă, la un strop de coniac, însă veni val-vârtej prietenul David Matevosian, năierul șef, mâna dreaptă a lui Noe de pe Arca literară, și ne grăbi, deoarece aveam și alte porturi de onorat, alte debarcări și întâmplări. Las la catedra de slavistică manuscrisul poemului „Armenia” de Osip Mandelștam în traducerea mea. L-am citit la unele din manifestări, am extras din el momente și în alte file ale acestui jurnal, rețin și aici câteva versuri: „Mult ți-ai dorit să ai vopsele –/ Și cu laba ta ai înșfăcat/ Desenatorul leu din penarul/ Cu vreo șase creioane de colorat. // Țara incendiilor de vopselărie/ Și a moartelor șesuri de olărit./ Tu ai răbdat serdarii roșcovani/ Printre pietre, peste lut ruginit./ În depărtarea de ancore, tridentele./ Unde se-ntind țărături veșted-arămii./ Tu văzuși toți iubitorii de viață./ Toți vlădicii iubitori de visterii./ Și, sângele meu netulburând./ Simple ca desenele de copilă mână./ Pe aici trec soațe, dăruind/ Din frumusețea lor leonină./ Ce dragă mi-i limba ta sinistră./ A tinerelor tale sicrie salbă./ Pe care literele-s clește de fierărie/ Și fiecare cuvânt – o scoabă...”

Într-un fel, revenirea la superbul poem mandelștamian ar fi constituit parcă unele intermezzo dintr-un recitativ ca o declarație de dragoste pentru Armenia.

La rândul său, Levon Hakobian îmi propune două volume de poezie („...dacă e posibil să le luați în bagaje...”) – al lui Musak Mețarenț, unul dintre cei mai iubiți poeți armeni de la începutul secolului trecut (e o antologie tradusă în rusește), și lirica lui Fiodor Tiutcev, ediție bilingvă ruso-armeană.

Despre universități în Armenia, ca și în România: prea multe, unele dintre ele împielitate, neserioase. Astfel, în Erevan și alte orașe, unde până acum două decenii funcționau două sau trei universități, au apărut alte vreo 20 de instituții ce pretind acest rang, însă îndoielnice prin ce fac și atestă ele.

Fondul național de manuscrite

Biblioteca Județeană « G. T. Kirileanu » din Piatra Neamț invită scriitorii români, membri ai Uniunii Scriitorilor din România, să participe la crearea Fondului Național de Manuscrite. În acest scop invităm pe toți scriitorii din România și din diaspora să ne ofere câte 10 – 15 pagini de manuscris (poezie, proză, eseu, reflecții etc.) care se vor regăsi în colecțiile Bibliotecii « G. T. Kirileanu ».

De asemenea, solicităm deținătorilor de manuscrite ale unor autori dipăruți să aibă bunăvoința și să ne ofere pagini de manuscris (poezie, proză, corespondență, jurnal ș.a.), obligându-ne să le conservăm și să le valorificăm spre celebrarea și promovarea operei și numelor în discuție.

Într-o perioadă în care manuscrisul în format clasic este pe cale de dipariție, înlocuit de forme și variante electronice, considerăm că amprenta individualității fiecărui scriitor trebuie păstrată, conservată și valorificată prin metode specifice.

Biblioteca Județeană « G. T. Kirileanu » se obligă să păstreze în bune condiții manuscritele, să le valorifice prin expoziții tematice, aniversare, omagiale, să le promoveze în cărți, albume, în alte programe documentare.

Numele donatorilor vor fi făcute publice, manuscritele vor intra în patrimoniul cultural național.

Adresa la care primim manuscritele este următoarea: B-dul Republicii, n. 15, Piatra Neamț, cod postal 610005, Județul Neamț.

Inițiator proiect, director al Bibliotecii Județene « G. T. Kirileanu » din Piatra Neamț, ADRIAN ALUI GHEORGHE

Premiile revistei Argeș pe anul 2012



HORIA BĂDESCU - Premiul Opera Omnia



NICOLAE COANDE - Premiul pentru eseu



MIHAI BARBU - Premiul pentru reportaj literar



CRISTIAN MELEȘTEU - Premiul pentru proză



Zina Petrescu – HANUL DIN AMINTIRE

Zina Petrescu s-a dedicat literaturii pentru copii (poezie, proză scurtă, roman) și a primit peste douăzeci de premii literare la concursuri și festivaluri naționale. Ce poate fi mai frumos decât să te identifice cu universul curat al copilăriei și să gândești asemenea acestor micuți îngeri tereștri. Am comentat până acum două volume de proză ale autoarei, *Neveghea la iubire* - schițe și povestiri (Ed. Altum, 2008) și *Jurnal pentru doi năzdrăvani* (Ed. CML-Print) – roman. Prozele scurte, reconfortante, ne înseninează sufletele ca zilele de primăvară petrecute în preajma pomilor înfloriți, pe când romanul menționat ne tulbură și ne pune pe gânduri prin dramatismul evenimentelor.

Fabulele și catrenele din volumul *Hanul din amintire* (Ed. Altum, 2005) crează un univers imaginar de rară delicatețe sufletească. Fabulele, îndeobște, personifică animale, plante și obiecte cu scopul moral al asanării viciilor. Zina Petrescu extinde domeniul fabulei și asupra: anotimpurilor, fenomenelor naturii (ploaie, ceață, vânt), aerului din casă și de afară, gândurilor bune și rele și chiar a gâlcevii dintre cuvinte. Astfel, întregul univers participă la lumea copiilor și adolescenților, contribuind la educația lor morală. Iar jocul este interactiv, sentințele fiind rostite nu de autoare ci de alte personaje decât cele implicate în alegorie. De exemplu, în *Dihorul și lenea*, concluzia o rostește o furnică, iar în *Păianjenul și țânțarul*, replica finală aparține albinei etc.

Dar cel mai important lucru al recenziei noastre îl constituie relevarea elementelor originale din fabulele Zinei Petrescu. Dacă prinții, în general,

sunt personaje pozitive, pline de noblețe, *Prinții vânturilor* (din cele patru puncte cardinale) întruchipează: gelozia, violența, beția și hoția.

Imaginația surprinzătoare se materializează în *Aerul de afară și cel din casă*. Iată cum îl salvează aerul proaspăt pe cel stătut: „O tuse înecăcioasă/ Îl aplecă, să cadă peste masă,/ În timp ce-o gălbeneală rea, perfidă,/ Sărea spre groapă ușa să-i deschidă./ Grăbit, cel de afară, îi suflă chiar în gură/ Putere și răcoare și căldură,/ Mireasmă dinspre grâu și flori,/ Apoi, îl luă de subsuori./ Și-l scoase afară pe întinsul firii./ Cu gesturi fără de seamăn al iubirii.”

Într-adevăr, iubirea de semeni și mai ales pentru copii constituie idealul de viață al autoarei.

Vânt de ceartă poartă inspirația Zinei Petrescu spre arta poetică. Creația este descrisă întâi ca o gâlceavă între cuvinte, care sfârșește în armonia poemului încheiat armonios: „Într-o zi, între Dacă și-ntr-Și,/ S-a iscat un vânt de ceartă/ (...)/ - Rostul nostru-i limpede, precis/ ca mereu alături să trăim./ Trudind întru cinste, pace și iubire/ Și de e nevoie, chiar să și murim!/ Le spuse Și, Se, Să Mereu, În, Din,/ Stând pe Nu, pitit sub un pat de crin...”

Catrenele reunite sub titlul omonim al cărții, dedicate dragostei, sunt retrăite de memorie, prin scrierea și citirea versurilor: „Când ai timp nu sta pe gânduri!/ Mergi la Han, să-ți amintești/ Cum se-nvârte roata vieții/ Și cu ea cum te-nvârtești...” (XXXXVI).

Amintirile clipelor de iubire aflate sub semnul împlinirii: „În râsul tău văzduhul se scutură de nori/ Și-n arborii uitați revin privighetori,/

De-aceea, totdeauna când te aud răsând/ Se face primăvară pe neaua mea de gând.” (XVII), fie al despărțirii: „Plug de lacrimi trece, ară,/ Peste lut fragil de seară/ Înflorind în niciodată/ Tristă inimă de fată.” (III) sunt marcate de nostalgia trecerii timpului. Dincolo de fiorul însingurării subiacent versurilor, seninătatea nu părește sufletul poetei: „Când voi cunoaște taina morții/ Poate va ieși din nori un curcubeu/ Să-mi dea de veste, că abia atunci/ Mă nasc, pentru a trăi mereu.” (XXXV)

Speranța și sensul vieții i-l conferă poezia: „Îmi spun toți brazil care mă privesc/ De pe un tăpșan cu ciute și mioare/ Că nu știu de-am să pot așa cum îmi doresc,/ Să fiu în lume versul ce nu moare.” (XVIII) În slujba acestui ideal sublim, autoarea a trudit întreaga-i viață. În mintea cititorilor, indiferent de vârstă, cărțile ei vor trăi atâta timp cât vor fi citite. Să dea Domnul să aibă viață lungă!

În prefața volumului *Hanul din amintire*, Allora Albulescu Șerp notează cu îndreptățire: „Mai aproape de Dumnezeu, Zina Petrescu a rămas o ființă apolinică, emanând puritatea și candoarea lumii ideale. Din turnul de fildeş în care s-a exilat pentru a se ține departe de deziluziile inerente trecerii prin Valea plângerii, ea privește oamenii cu seninătate și înfinită iubire. Și-a asumat (auto)recluziunea ca pe un dat al existenței sale guvernate de principii superioare, care incumbă cultul înaltelor valori morale.”

LUCIAN GRUIA



Număr ilustrat cu fotografii de la **Roșia Montană - FânFest 2007.** (Simona Fusaru)

O revistă are, în mod logic, un program estetic propriu. În schimb tendința scriitorilor actuali – incitați de tehnica ultramodernă – este să trimită același text la cât mai multe publicații. Ceea ce nivelează peisajul revuistic până la omogenizarea totală. De aceea, îi anunțăm pe

colaboratorii noștri că *Argeș* nu publică decât texte originale, care nu au apărut inițial în volume, reviste etc., iar textele nu le primește decât în format electronic, cu diacritice.

Proiect editorial finanțat de



ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

Preț - 3,16 lei

Revista de cultură ARGES poate fi procurată și prin comandă directă la sediu, cu plata ramburs. Revista de cultură Argeș poate fi procurată în București de la librăria Muzeului Literaturii Române.

ARGES

- Revistă lunară de cultură
- Apare sub egida Consiliului Local, a Primăriei Pitești și a Uniunii Scriitorilor din România
- Editată de Centrul Cultural Pitești
- Membră ARIEL

Senior editor:
CALINIC, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului
Redactor-șef: **DUMITRU AUGUSTIN DOMAN**
(augustindoman@yahoo.com, http://www.blogdoman.blogspot.com)
Consilieri editoriali:
NICOLAE OPREA, MARIN IONIȚĂ
Secretar de redacție:
SIMONA FUSARU (s_fusaru@yahoo.com, http://www.fusaru.blogspot.com).
Redactori: **MARIANA ȘENILĂ-VASILIU, MIRCEA BÂRSILĂ, AUREL SIBICEANU**
Corector: **RADU GÎRJOABĂ**

Redacția: Pitești, Casa Cărții, Centrul Cultural Pitești;
http: www.centrul-cultural-pitești.ro;
e-mail: revista_arges@yahoo.com
tel.: 0248/216348, 219976
fax: 210068
ISSN: 1221-2350
Tiparul executat la SC Argeșul liber SA
ARG PRESS

Fiecare autor care semnează în revista ARGES răspunde moral și juridic de conținutul afirmațiilor sale.
Textele și fotografiile aduse în redacție nu se înapoiază.

actualitate